

AMIRŐL SZÓ VAN...

A lelkiismeret

Van ennek az embernek egyáltalán lelkiismerete? - szoktuk kérdezni, ha valaki súlyosan vét valaki vagy valami ellen, és semmi jelét a megbánásnak nem mutatja. Ilyenkor úgy tűnik, az illető személyben valóban kialudt az a finom "műszer", amit lelkiismeretnek nevezünk. Az ilyen ember, mintha azt igazolná, hogy lelkiismeret nélkül is lehet létezni.

Ez azonban csak látszat. Lelkiismerete - teremtettsége folytán - mindenkinek van, sőt, éppen a lelkiismeretünk

az, ami felelős emberi személlyé tesz bennünket. Másszóval, azért viselünk felelősséget a tetteinkért, mert van lelkiismeretünk. Ha a léleknek nem lenne "hangja", akkor tényleg semmiféle felelősséggel nem tartoznánk senki és semmi iránt.

Lelkiismerete révén az ember olyan törvényre bukkan, melyet nem ő szab magának, de amelynek mégis engedelmeskedni tartozik. Ezt a törvényt az ember a saját bensejében találja meg. Ott van, nem iktatható ki. És nem másítható meg. Lehet szemet húnyni fölötte, vitatkozni vele, lekicsinylően legyinteni rá, de nemlétezővé tenni nem lehet. A lelkiismeret valamennyiünk utitársa. Szól hozzánk a lélek csöndjében és hív, hogy tegyük a jót.

Épül a védmű - augusztusban megkezdődtek a tényleges kiviteli munkák

Az Únyi- és a Kenyérmezei-patak visszatöltéséhez tervei már 2005-ben rendelkezésre álltak, ám akkor pénzhány miatt a kivitelezés elmaradt. Az építkezés megkezdésére idén került sor, miután februárban a Vízügyi Igazgatóság megbízta a Swietelsky Magyarország kft-t a munkálatok elvégzésével.

A kivitelező cég és a Vízügyi Igazgatóság tájékoztatása szerint a tényleges kiviteli munkák azért csak augusztusban kezdődtek, mert a tavasz és a nyár folyamán a szükséges tervezési-szervezési feladatok zajlottak, valamint újabb talajmechanikai vizsgálatokat is végeztek, melyek eredményei (több ponton vízáteresztő törmelékes feltöltést találtak) elengedhetetlenné tették a korábbi építési tervek módosítását.

Az október 15-én megtartott sajtótájékoztatón megtudtuk továbbá: míg az Únyi-patak mentén mindkét oldalon lesz árvízvédelmi gát, mely a patakot keresztező dunai védvonalról indul és tart a tati malom területéig, addig a Kenyérmezei-patak mentén csak a bal parton épül földmű, kb. 500 méter hosszon. A védmű részét képezi - a töltésen kívül - öt vasbeton műtárgy is (zsilip), és a gátörházat is felújítják. A közmű-keresztezések szintén körültekintő szakmai megoldásokat követelnek.

A kivitelezés ideje alatt a jelenlegi árvízvédelmi rendszer,

mely magában foglalja az ideiglenes (ún. lokalizációs) védvonalat is, vagyis a korábbi árvizek idején megépült gátakat, - nem sérülhet. A tervezett szállítási útvonalak, amennyire lehetséges, lakott területet nem érintenek. Arra az esetre, ha a rossz időjárási viszonyok miatt a szállításhoz mégis szükség lenne a község utcáira, a Kivitelező a Megrendelővel közösen felmérte és rögzítette a környékbeli utcák állapotát, hogy a későbbiekben elkerülhetők legyenek az esetleges viták.

Jóllehet a beruházás átfutási határidős, a Kivitelező és a Beruházó is bízik abban, hogy a munkálatok a lehető legrövidebb időt veszik igénybe, és jövő őszre átadásra kerül az objektum.

Jelenleg még nehézséget okoz az építkezéssel érintett földterületek megvásárlása, megszerzése, mivel egyes telektulajdonosok a hivatalos értébecslés alapján tett vételi ajánlatot nem tartják a maguk számára elfogadhatónak. Valamennyiünk érdeke az Únyi-patak menti védmű megvalósulása, reméljük hát, hogy hamarosan holtpontra jut a birtokbavétel kérdése is.

Új köntösben a tát-kertvárosi iskola

November közepén fejeződik be a tati III Béla Általános Iskola kertvárosi épületegyüttesének a felújítása, energetikai korszerűsítése. Az Új Széchenyi Terv keretében megvalósuló projekt során mind a falazatok mind a födémek utólagos hőszigetelést kapnak, megtörténik a külső nyílászárók cseréje, a tetőszerkezetre napcella rendszer kerül, s a régi, elavult gázkazánt új váltja.

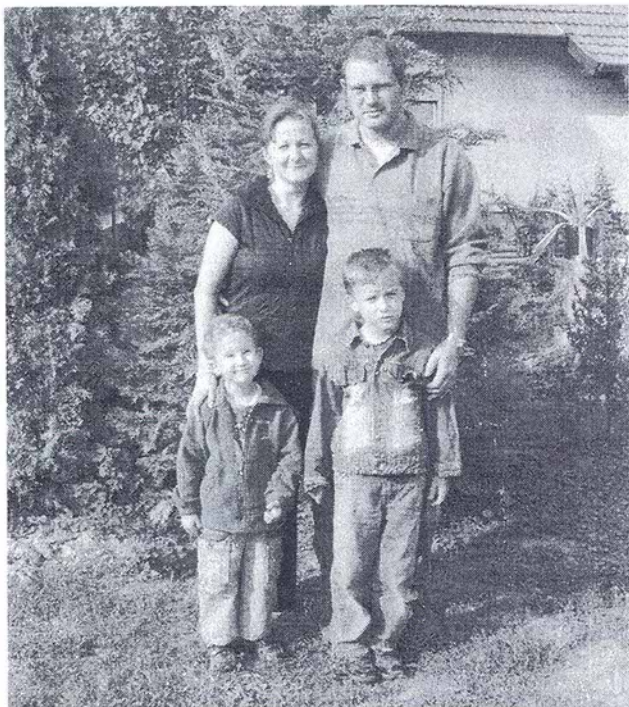
A munkálatokat a két helybéli cég alkotta "Energetikai Konzorcium Tát" végzi.

az esővízcsatornák bekötéseinél vízáttemelő szivattyúkkal ellátott zsilipek készülnek

"Számunkra elképzelhetetlen, hogy külön utakon járjunk"

Szuki Ferenc és felesége, Szukiné Kósa Bernadett, a festői szépségű Mogyorósbányán laknak. Tizenkilenc éve élnek együtt, és ezután is hűségben és szeretetben szeretnék osztozni jóban, rosszban. Két gyermeket nevelnek: Gergőt és Zétényt. Cikkünkben a Szuki házaspárral folytatott beszélgetést közöljük.

Kissé rejtélyes az a munka, melyet Szuki Ferenc folytat. Feri, mondanál nekünk valamit a munkáról? Én csak annyit tudok, hogy az államelnökségi őrség tagja vagy. A legmagasabb állami hivatal biztonságát felügyeled...

Ferenc: Az egységem a készenléti rendőrséghez tartozik. A feiadatunk a Sándor-palotán belül az államelnök személyének védelme, illetve vigyázzuk magát a hivatalt. A hivatalba beépő vendégeket átvizsgáljuk, hogy senki se vigyen be olyat, ami nem oda való. Hasonló ez a vizsgálat ahhoz, mint amit a reptéren szoktak végezni.

Az elnököt az utazásai során is elkíséritek?

F: A Sándor-palotán kívül a személyvédelmet nem mi, hanem a terrorelhárító központ látja el.

Volt már rá példa, hogy valaki fönnakadt az ellenőrzésen?

F: Hogyne.

Konkrét esetet is tudhatunk?

F: Volt pl. olyan is – egy nyílt nap alkalmával, - hogy pisztolyt és lőszert próbált valaki bevinni magával az elnöki palotába, úgy, hogy nem volt fegyverviselési engedélye. Az illetőt átadtuk a rendőrségnek.

Ha egy államelnök érkezik vendégségbe, őt is ellenőrzésnek vetitek alá?

F: Őt személyesen nem, de a kíséretét igen.

Mióta végzed ezt a hivatást?

F: Az őrségszolgálatot 1995-ben kezdtem. Göncz Árpád óta valamennyi köztársasági elnök mellett szolgáltam. Sőt, 2000-tól 2002-ig az államfő, a kormányfő és az Országgyűlés elnökének a lakhelyén is én voltam az őrségszolgálat parancsnoka. 2002-ben, amikor megnyílt a Sándor-palota, átkerültem az elnöki palotába, és azóta ott vagyok őrségszolgálat parancsnok.

Nyilván nem kevés feszültséggel jár a munkád, és feltételezem, hogy a hétvégéket, az ünnepeket is gyakran a munkahelyeden töltöd, hiszen egy olyan szolgálatban, mint amelyet te végzel, nincs megállás. Nem sínyli meg mindezt a családod?

F: Nincsenek ünnepek, de ezt már megszoktuk. Amikor hazamegyek, megpróbálom félretenni a munkahelyi gondokat. Onnantól kezdve, hogy átléptem a házunk küszöbét, a családom az első. Persze megbeszéljük a feleségemmel a munkahelyi dolgainkat is.

Detti: Én már látom, amikor feszült. Ilyenkor nem faggatom. Hagyom beszélni, és látom, hogy ha kibeszéli a problémákat, megkönnyebbül. Lényeg, hogy az ember jó hallgató tudjon lenni. De néha tanácsot is tudok neki adni, mert nőként másképpen látom a dolgokat, olyasmire is föl hívom a figyelmét, amit férfi szemmel nehezebb észrevenni. A beosztottjaival való emberséges bánásmód fontosságára én is mindig föl hívom a figyelmét. Természetesen mindez nem azt jelenti, hogy illetéktelenül beleavatkozunk egymás életébe. Feri is, én is önállóan döntünk arról, hogy mit hogyan cselekszünk.

F: Ha azt akarom, hogy a beosztottjaim jól teljesítsenek, akkor a magánjellegű dolgakra is figyelnem kell. Ha látom, hogy valakinek a személyes életében éppen nehézségei vannak, könnyebb helyre osztom, annál is inkább, mert a munkánk nagy összeszedettséget igényel, minden cselekedetünkönél nagyon elővigyázatosnak kell lenni.

Ezek szerint nagy a fegyelem köztetek, de az emberi kapcsolatokra is odafigyeltek.

F: Így van. Mindent úgy szervezünk, hogy jó legyen. Gyakran kisegítjük egymást. Most, hogy szüretelnem kellett, én voltam otthon. Sőt, segítséget is kaptam a kollégáktól.

Jól termett a szőlő?

F: Jó volt a termés, úgy tűnik, lesz jó borunk jövőre is.

A szőlészkedést mióta űzöd? Sokan panaszkodnak, hogy a sok egyéb teendő mellett nem győzik már művelni a szőlőt.

F: Hobbim a borászat. Azóta foglalkozom vele, mióta Mogyorósbányára költöztem, immár 16 éve. Most már komolyabban csinálom, borversenyekre is járok. Van saját szőlőm itt nem messze a házunktól, de vásárolni is szoktam. Az idei mogyorósbányai borversenyt én szerveztem. Amióta gyerekeink vannak, kevesebbet foglalkozom a szőlőműveléssel, de azért szorítok magamnak annyi időt, hogy a szőlő körüli munkákat is el tudjam végezni.

Az itteni borok mennyire versenyképesek országos viszonylatban? Hasonlíthatók a tokaji vagy a villányi borokhoz?

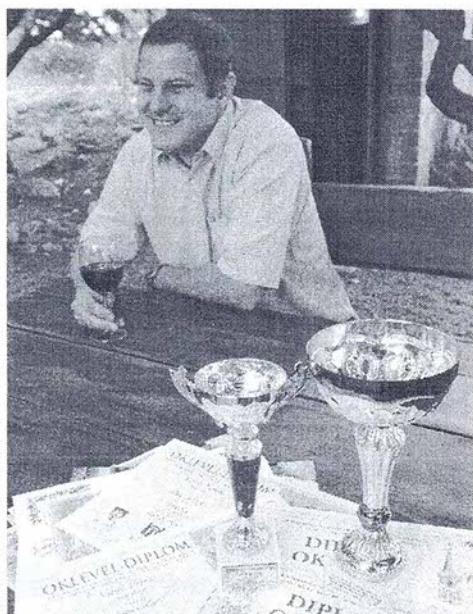
F: Az itt megtermelt bor felveszi a versenyt a legjobb minőségű borokkal is. Természetesen, minden tájegységnek megvannak a sajátosságai, így a különböző vidékek borainak is más-más a jellegzetessége, de ami a minőséget illeti, ugyanolyan minőségű borokat tudunk előállítani mi is a mi szőlőnk-ből, mint a tokajiak a tokajiból vagy a villányiak a villányi szőlőből.

Detti, te a szociális szférában dolgozol, most a dorogi gyermekjóléti szolgálatnál, de ha jól tudom, korábban más munkahelyeid is voltak.

Detti: Első munkahelyem az esztergomi kórházban volt. Az ottani hospice-osztályon voltam ápoló. Rákos betegek ápolásával foglalkoztam. Az itt töltött idő emberileg sokat formált, értékrendemet alakította. Ezt követően egy olyan civil szervezet által fenntartott szolgálatnál voltam vezető, mely a fogyatékkal élő embereknek segít. Amikor megszülettek a gyerekeink – a most hat éves Gergő és a most négy esztendő Zétény – elmentem gyesre, hat évig gyesen voltam. Tavaly júliusban a dorogi gyermekjóléti szolgálatról kaptam egy állásajánlatot, és azóta ott dolgozom.

Gyesen lévő anyukaként hogy érezted magad? Alig vártad, hogy leteljen a szülési szabadság, és újra belevesd magad a pezsgő életbe, vagy azért más érzések, más gondolatok is voltak benned?

D: Először én is, mint a legtöbb fiatal anyuka, azt terveztem, hogy két év után visszamegyek dolgozni, de aztán, amikor láttam azt a sok apró csodát, amivel egy gyerek megajándékozza a szüleit, megváltozott a véleményem. Nagyon örültem, hogy otthon lehetek a gyerekeimmel, mert láttam, hogy nagyon értékes az az idő, amit velük töltök. Szerintem az ideális az lenne, ha minden anyuka a gyermeke tíz éves koráig otthon lehetne. Persze a mostani fizetések, és a jelenlegi gyes összege mellett ezt nem lehet megtenni.

jó bornak nincsen párja

Milyen szociális gondokkal találkozol munkád során?

D: Azt tapasztalom, hogy akik problémás helyzetben vannak, gyakran belevesznek a

problémájukba, nem veszik észre a kivezető utat, még ha az kínálja is magát. Ezért nekünk családgondozóknak nem az ügyfél helyett kell megoldani a problémát, hanem irányt mutatni és segíteni a probléma megoldásában.

Súlyos gond, hogy a bedőlt hitelek miatt családok kerülnek utcára, szállást kell találni számukra. Ilyenkor nem ritka, hogy a gyerekeket ki kell emelni a családból, és elhelyezni valamelyik intézetben vagy nevelőszülőknél. Általában a nevelőszülők viszont tízenéves gyerekeket már nem szívesen fogadnak. Így sokszor nincs más lehetőség, mint az intézetben való elhelyezés, ami nem jó megoldás.

Sok az aluliskolázott ember, sokan az általános iskolát sem végezték el, s öközöttük különösen súlyos probléma a munkanélküliség. Sokan nem is akarnak tanulni, krónikusan iskolakerülők, s az ilyenek szinte kivétel nélkül ügyfeleink lesznek. A munkáltatók, ígéretük ellenére, sokszor nem jelentik be a munkavállalót, vagy jóval több ideig dolgoztatják, mint amennyi időre szerződötték.

A képzetlen, peremre szorult emberek körül nincs semmiféle védőháló, mert az ismerőseik, rokonaik is az övékéhez hasonló helyzetben vannak.

Megfigyelhető, hogy a lakótelepi gyerekek sok esetben bezárkóznak, depressziósok lesznek. Gyermekjólétisként hiába beszélünk egy ilyen gyerekhez, hiába fogékony a jó szóra, ott vannak még húszan, akik húzzák vissza a maguk gödrébe. Éppen ezért, - a számos kudarc miatt, - sokan el is hagyják a szociális szakmát.

A drogozás nagy probléma a gyerekek körében. Nem csak a szegények körében, de a gazdagok között is. Vannak gazdag szülők, akik anyagilag mindent megadnak a gyereküknek, csak éppen gondoskodást, szeretetet nem. Az ilyen gyerekek végül ugyanúgy elkallódnak, lezültenek, mint a szegénységből fölkapaszkodni nem tudók.

Kevés az olyan ember, aki a családot értéknek tartja. Pedig a gyerek igényli, hogy foglalkozzanak vele.

Igen, azt hiszem, most kulcsfontosságú dolgot mondtál ki. A társadalmi bajaink gyökere az, hogy nem értékeli a családot. Lehet és kell is fejleszteni az iskolarendszert, növelni a beiskolázottság szintjét, kiszűrni a jogtalanságokat a munka világából, szélesíteni a szociális hálót, de mindez nem sokat ér, ha az emberekben nincs meg a család tisztelete.

D: Számomra a legfontosabb a kapcsolatunk, a gyerekek, a házasságunk. E mellé jön a munka. Sokan, amikor megtudják, hogy Ferivel már 19 éve együtt vagyunk, elképedve mondják: „Úristen, milyen régóta vagytok együtt! És ráadásul megszokítás nélkül!”

Erről jut eszembe, hogy nemrég akaratlanul is fültanuja voltam egy beszélgetésnek. Egy negyven év körüli nő igen öntudatosan és hogy mindenki hallja körülötte, jó hangosan kijelentette, hogy ő bezzeg egyedül, a férje nélkül is elmenne nyaralni. Ezt hallva mindjárt tudtam: ez a nő nem szereti a férjét. És most még kérkedik is ezzel. A mai „fölvilágosult” világunkban nagyon sokszor a nyomorúságunkkal dicsekszünk, és ezt észre sem vesszük. Azokat pedig, akik hűségesek az igaz értékekhez, kinevetjük, kigúnyoljuk.

F: Ez igaz. Mi Dettivel annak idején is mindig együtt jártunk szórakozni, ma is együtt megyünk pihenni, ha kikapcsolódásra vágyunk. Számunkra elképzelhetetlen, hogy külön utakon járjunk.

D: Az emberek a pénzt nagyon hajszolják. Pedig a szellemi értékek sokkal többet érnek. Nincs annál jobb érzés, mint amikor segítünk valakin. Fontos, hogy a munkánk mellett legyen időnk a gyermekeinkre.

Feri, említetted, hogy 16 évvel ezelőtt költöztél Mogyorósbányára. Nem okozott nehézséget a környezetváltás?

F: Én dorogi vagyok, ott születtem, ott nevelkedtem. A főúton laktunk. Amikor 1996-ban Mogyorósbányára költöztem, furcsa volt, hogy csönd van, nyugalom, de most már nagyon jól érzem magam itt. Nagyon jó, hogy a gyerekeknek van hol játszaniuk, és a természet közelében nőnek fel. Két évvel ezelőtt kibővítettük a házunkat, - ami a feleségem szülői háza, - némi belső átalakítást is végeztünk, és vegyes tüzelésű kazánt építettünk be, ami nagyon bevált.

A Bibliáról - 3. rész

Az előző részben beszéltünk a papirusztekercs szerepéről; a szövetség fogalom értelmezéséről; a kinyilatkoztatásról és üdvösségtörténetéről; a sugalmazás fogalmáról; az Ó- és Újszövetség viszonyáról; az ószövetségi ősatyáról Ábrahámról; az ószövetségi könyvek tartalmilag értelmezett csoportosításáról.

Isten és a világ, Isten és az ember viszonyát Jézus tovább építette, s ezt nevezte Ő Újszövetségnek (Lk.22,20). Jézus ugyanattól az Istentől jött, Aki Ábrahámmal szólt; gyakran hivatkozik is az Ószövetségre, különösen a Prófétákra és Zsoltárokat, amelyekben szereplő messiási jövendölések Őbenne, Jézusban teljesedtek be. Megjegyzés: régebben használták az Ótestamentum és az Újtestamentum (=rendelkezés) szavakat is a Biblia két részének jelölésére.

A Újszövetség szónak is - hasonlóképpen az Ószövetséghez - kettős jelentése van: 1/. jelenti a Bibliának, mint könyvnek, az újszövetségi részét; 2/. jelenti Jézustól az idők végezetéig tartó időszakot.

A Biblia újszövetségi részét külön kötetben is forgalmazzák, Újszövetség címen. Ennek elsősorban praktikus oka van: az Újszövetséget gyakrabban vesszük kezünkbe, s könnyebb kezelni, ha nincs vele a jóval nagyobb terjedelmű Ószövetség is. Ha ugyanis az élet forgatagában, erkölcsi kérdésekben eligazodni akarunk, az Újszövetséget kell kezünkbe vennünk.

Az Újszövetség 27 könyve - ahogy következnek egymás után - csoportosítva a következők:

- a négy Evangélium (Máté /Mt./, Márk /Mk./, Lukács /Lk./, János /Jn./
- az Apostolok cselekedeteinek könyve,
- Szent Pál 14 levele,
- a 7 Katolikus levél,
- a Jelenések könyve /vagy: Apokalipszis/

Az Újszövetség Jézus Krisztusról szól és az általa alapított - s hamarosan kereszténynek elnevezett - egyház első lépegetéseiről szól; az 1. századra esnek ezek az események.

Megjegyezzük: a keresztény ill. a kereszténység szavak nem a kereszt szóval kapcsolatosak - bármennyire is kínálná fel ezt a hangzás -, hanem a krisztianusz, vagyis krisztuskövető szóból származnak.

Eligazodás a Bibliában; hivatkozások. Ha valaki a kezében tartott teljes Biblia (=Szentírás) valamelyik könyvét keresi, segítségére van a könyv tartalomjegyzéke. Ám, ha egy mondattal találkozunk, amely bibliai idézet, akkor ennek a mondatnak hivatkozással adják meg helyét a Bibliában. A hivatkozás a könyv rövidített nevét, e könyvön belüli fejezet-számot és e fejezeten belüli vers-számot adja meg - és ennek nyomán megkereshető a Bibliában az idézett mondat. A könyvek rövidítését minden bibliakötet tartalmazza (pl. 1Kir. = Királyok első könyve; Mt. = Szent Máté evangéliuma stb.). A könyvek rövidítése nem jelzi külön, hogy az a könyv az ó- vagy az újszövetségi részben található-e; mondhatjuk: ezt illik tudni némi bibliaforgatás után. Egy hetedikévszolyadikos hittanosnak már illik felismerni minden könyv-rövidítést.

Minden könyv fejezet-számozása 1-essel kezdődik és minden fejezet vers-számozása is 1-essel kezdődik. Szinte mondatonként tartják nyilván a Biblia teljes szövegét; a vers-számok nagyjából egy-egy mondatra vonatkoznak. Általában nem szokás bibliai szövegre hivatkozni úgy, hogy oldal-számot adunk meg, mert a különféle bibliaiadásokban ugyanazon szövegek nem ugyanazon számú oldalra esnek. Az egyezményes hivatkozási formulák azonban minden bibliaiadásra érvényesek.

Néhány példa: Józs.24,12 (Józsue könyvének 24. fejezetéből a 12. vers /darazsakat küldtem.../);

Oz.7,9 (Ozeás próféta könyvének 7. fejezetéből a 9. vers /erejét idegenek emésztik.../);

Lk.16,13 (Szent Lukács evangéliumának 16. fejezetéből a 13. vers /egy szolga sem szolgálhat két.../);

Lk.16,3-10 (Szent Lukács evangéliumának 16. fejezetéből a 3-tól a 10. versig);

Lk.16,3.10 (Szent Lukács evangéliumának 16. fejezetéből a 3. és a 10. vers).

Olvassuk a Bibliát! Az olvasatlan Biblia olyan, mint a fáról le nem szedett érett, édes gyümölcs. /folytatjuk/

Kardos Mihály plébános, 2012. szept.

Ne aggodalmaskodjatok!

részlet az újszövetségi Szentírásból

Azt mondom ezért nektek: Ne aggódjatok életek miatt, hogy mit esztek vagy mit isztok, sem testetek miatt, hogy mihez öltöztök! Nem több az élet az eledelnél s a test a ruhánál? Nézzétek az ég madarait! Nem vetnek, nem aratnak, csűrbe sem gyűjtenek - mennyei Atyátok táplálja őket. Nem többet értek ti náluk? Ugyan ki toldhatja meg életét csak egy könyöknyivel is, ha aggodalmaskodik? Hát a ruházat miatt miért nyugtalankodtok? Nézzétek a mezők liliomait, hogyan nőnek: nem fáradoznak, nem szőnek-fonnak, mégis, mondom nektek, még Salamon sem volt dicsősége teljében úgy felöltözve, mint egy ezek közül. Ha a mezei virágot, amely ma virít, holnap pedig a kemencébe kerül, így öltözteti az Isten, akkor benneteket, kishitűek, nem sokkal inkább? Ne aggodalmaskodjatok hát, és ne kérdezzétek: Mit eszünk, mit iszunk? Ezeket a pogányok keresik. Mennyei Atyátok tudja, hogy ezekre szükségetek van. Ezért ti elsősorban az Isten országát és annak igazságát keressétek, s ezeket mind megkapjátok hozzá. Ne aggódjatok tehát a holnap miatt, a holnap majd gondoskodik magáról! A mának elég a maga baja.

(Máté evangéliumának 6. fejezetéből a 25. versről a 34. versig terjedő szövegrész. Jelzése: Mt. 6, 25-34.)

Szívós Péter, Tát:

Erdélyi barangolásunk - 2.

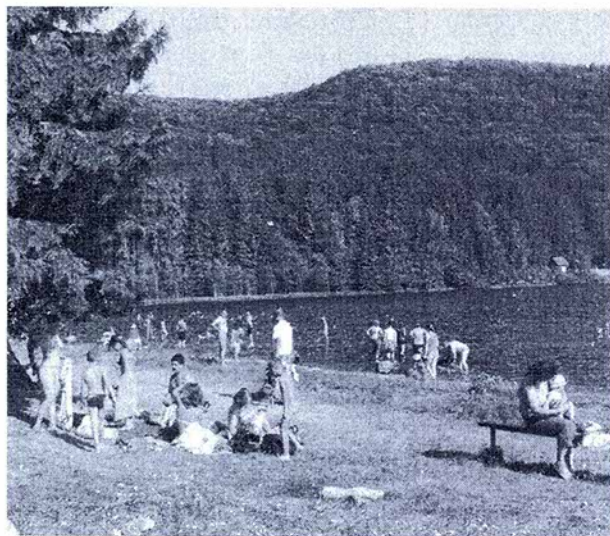
/folytatás/

A következő napon újult erővel vágtunk neki a környék felfedezésének. Az úti célunk Parajd-Szováta-Korond volt. A sóbánya és környéke csodálatos élményt nyújtott mindenkinek. Sajnos a Szováta melletti Medve-tóban való fürdésre már nem jutott idő, mert nem hallgattunk szállásadónkra és túlzottan a navigációs eszközeinkre bízunk magunk.

székely-kapu Zetelak mellett

kat. Sokat időztünk Székelyvarság határában lévő erdei utakon, mert sajnos eltévedtünk. Az idővesztést kárpótolta a gyönyörű látvány és a Kis-Küküllő, Székelyvarság patakja. A gyerekek nagy bánatára meg kellett elégednünk egy rövid sétával a Medve-tó körül. Hazafelé Korondon, a bázis felkeresése után vásároltunk a helyiektől vadmálnát és áfonyát. A gyümölcsöknek nagy sikere volt. Ezeket az apró szemű vadon termő, igen ízletes gyümölcsöket kanállal ettük, mert szemezgetni szinte lehetetlen lett volna.

strandolás a Szent Anna tavon

A túlfeszített tempó, amit a rengeteg látnivaló és élmény miatt diktáltunk, túlzottan kifárasztotta a társaságunk fiatalabb tagjait. A gyerekek miatt egy napos pihenőt iktattunk be a programunkba. Ezt a napot is próbáltuk hasznosan eltölteni, így sort kerítettünk a közvetlen környezetünk és a közeli Székelyudvarhely felfedezésére. Székelyudvarhelyen igen kellemes élmények érték minket. 370 km-re a jelenlegi határtól egy olyan Esztergom nagyságú várost láttunk, amelyben minden magyarul van. Az utcánév táblától a hirdetésekig. Egyetlen román nyelvű táblát sem láttunk utunk során. Bevásárláskor olyan élelmiszerboltban jártunk, ahol az árak egy része az anyaországból származott! A boltok polcain láttunk Borsodi sört, Tibi csokit és Gyermelyi résztát is. Megtalálhatók voltak azok a helyi gazdák által termelt termékek is, amelyekről mi csak beszélünk évek óta, hogy milyen jó is lenne... Furcsa! Eddig mindig azt hallhattuk, hogy az unió előírásai miatt nem le-

het a helyi termékeket a helyi boltokban árusítani. Erdély sajnos most egy másik ország része, ami ugyancsak az unió tagja. Akkor ott hogyan lehet ezt kivitelezni? Ha ott lehet, itthon miért nem? Ezek a kérdések kavargtak bennem. Vásárlásunk során, ami még mély nyomot hagyott bennem, az eladók kedvessége volt. Nem keltettünk feltűnést a magyar beszéddel - mert ott mindenki magyarul beszélt -, de látszott rajtunk, hogy idegenek vagyunk. A kérdéseinkre segítőkész válaszokon túl olyan kedvességet kaptunk, amit itthon már régen nem.

Furcsa volt, szokatlan volt, de nagyon jó érzéssel töltött el az, hogy még idegenként is „otthon” voltunk, szívesen láttak minket.

Másnap az utazásunk legkülönlegesebb élményeit élhettük meg. Az aznapi program lovaskocsi-túra a Hargitára és sajtókóstolás volt egy juhásztanyán, illetve este a házigazdánk szervezett egy folklór estet nekünk. A majd két

óra hosszan tartó lovaskocsizás alatt testközelből izlelhattuk meg a Hargita szinte érintetlen szépségeit: a kiterjedt legelőket körülvevő, sűrű erdővel borított hegyeket, és a hegyekről lezúduló gyorsfolyású, kristálytisza vízü hegyi patakokat. Emma néni, az idegenvezetőnk az utazás során medvekalodokkal szórakoztatott minket, amiktől a gyerekek annyira izgalomba jöttek, hogy figyelmüket teljesen lekötötte a felkészülés a medvével való találkozásra. A tanyára érve a juhász szívélyes fogadtatásban volt részünk. Úgy érkeztek meg, mintha régen látott jó ismerősök lennének, akik újból felkeresték a házigazdát. Balázs bácsi, a juhász megmutatta nekünk a tanya 3! darab építményét, amiben a feleségével ketten élnek kint a legelő közepén. Az egyik épület, Emma néni kunyhója, döngölt földpadlós faviskó, szépen berendezve. A másik viskó Balázs bácsié, közvetlenül az állatok szállása mellett volt. A harmadik épület az étkezésre, és az ételkészítésre szolgált. A három épület összes alapterülete körülbelül egy átlagos nappali

alapterületének felelt meg. Bár igen szegényesen élnek ott, és a viskók kívülről rozszantnak tünnek, belül a példás tisztaság és rendezettség Emma néni munkáját dicséri. Miután a gyerekek kijátszották magukat az állatokkal, megismerkedtünk azokkal a sajtokkal, melyeket Emma néni saját kezűleg készít az ott fejt tejből. Megtutuk az orvákészítés lépéseit és azokat a praktikákat, amikkel ezek az emberek megpróbálják megkönnyíteni számunkra már szinte elképzelhetetlenül kemény életüket. Késő délután indultunk vissza, egy felejthetetlen élménnyel gazdagodva.

Mire visszaértünk a szállásunkra, már folytak az esti program előkészületei. A falusi asszonyok gyúrták a kürtöskalács tésztaját, a táncosok öltözködtek, a cigányok pedig már hangolták a hangszerüket. A program kezdéséig gazdánk házi készítésű áfonyalikörrel próbált egy kis életet tölteni belénk, ami az ital kiválósága miatt igen eredményes volt. Az este nagyon jól sikerült. Amíg a táncosok bemutatták a helyi táncokat és megpróbálták megtanítani velünk a tánc lépéseket, addig megsültek a kalácsok. Az áfonyalikör és a kürtöskalács jó alapot adott a késő estébe nyúló beszélgetéshez.

Az utolsó napunk a vásárlással és a készülődéssel telt el. A nap nagyobbik részét Székelyudvarhelyen töltöttük, így búcsúzva el Erdélytől és a Góbkéktől. Nagyon tartalmas egy héten voltunk túl, ami mindenki számára életre szóló élményeket adott kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Erdélyben otthon éreztük magunkat, itt csodaszép, felemelő, szívmengető a táj, az emberek, a természet közelsége, a vele harmóniában élő helyiek, a tenni-élni akarás, az összetartás érzése, de egyben lélekromboló-marcangoló érzés a történelem kegyetlen valósága. Az, hogy ezen a tájon a magyar nyelv az utca, a minden napok nyelve és mégsem a piros-fehér-zöld a hivatalos trikolor, de e tájon a szívekben mégis örök.

Ezt itt jártunkkor megtapasztaltuk, megtanultuk.

Örökre...

...Erdély örökre a részünk lesz. Egy darab belőlünk, egy darab a földünkéből.

Köszönöm ezt a csodálatos hetet mindenkinek, aki valamilyen módon részese volt ennek az utazásnak:

Köszönöm Dr. Marosi Istvánnak és feleségének az út megszervezésében nyújtott segítségét, Köszönöm Nagy

Árpádnak a minden részletre kiterjedő vendéglátást.

És nem utolsósorban köszönöm Németh Péternek és családjának, Farkas Bélának és családjának, hogy az együtt eltöltött egy hetet és a megtett több mint 2000 km-es utat problémamentesen, nézeteltérések és baleset nélkül tudtuk magunk mögött.

A Corvin közben voltam

Az alábbi interjúban a táti Szent György Otthon lakója, Nagy Gáspárné Bertók Katalin, 56-os szabadságharcos idézi föl emlékeit a szabadságharc idejéből.

Kati néni hogyan kapcsolódott be a szabadságharcba 1956 októberében?

• A kőműveseknél dolgoztam Pesten, egy építőipari vállalatnál. A Szabadság téri Tőzsde palotában laktunk, ami akkoriban munkásszálló volt. Ez a mai TV székház. Amikor kitört a forradalom, a tüntető tömeg a Szabadság téren is végigvonult. Magyar zászlókat lengettek az emberek, Magyarországot éltető jelmondatokat skandáltak. Közéjük álltam, mert magam is szerettem volna, ha szabad országban élünk. Követeltük az orosz katonák távozását, és szabadságot a népnek. Így csöppentem bele az eseményekbe.

Ezt követően mi történt?

• Október 23-án délután többedmagammal teherautón eljutottam az egyik forradalmi központba, az Üllői út 8-ba, a Corvin mozi épületéhez. Itt fegyvert osztottak, mivel már ekkor lehetett látni, hogy hamarosan fegyveres összecsapásra kerül sor. A karhatalmisták, vagyis az ávósok ellenünk fordultak, a Kossuth téren már lőttek is, de olyanok is fölbukkantak az ellenünk fősorakozók között, akikről tudtuk, hogy korábban nyilasok voltak. A második napon kezdődtek az összetűzések. A harmadik napon fölerősödtek a harcok, és ekkor már borzasztó

jelenetek zajlottak. Jöttek az orosz tankok, és lőttek, tapostak mindenkit, aki az útjukba került. Rengeteg volt a halott, akiket később tömegsírokba temettek. A halottak számát a mai napig nem tudjuk. Az áldozatok között voltak gimnazisták, gyerekek, asszonyok.

Én végig a Corvin-közben voltam, Pongrácz Gergely vezetése alatt. A harmadik napon azonban megszöktem, mivel nem bírtam már idegileg, és féltem is, ez az igazság.

Hova ment?

• Ekkor még közlekedtek a vonatok, így vonatra szálltam, és a szülőfalumba, Kemencére utaztam.

Ott biztonságban volt?

• Igen. Persze senkinek sem mondtam, hogy honnan jövök. Évekig mélyen hallgattam arról, amit a forradalom alatt átéltem. Ha a forradalom leverése után kiderül, hogy részt vettem a harcokban, biztos, hogy kivégeznek. Van egy 56-os könyv, melyben az egyik fényképen én is rajta vagyok, amint egy teherautón állok géppuskával a kezemben. Ha Budapesten maradok, a kép alapján könnyen lehet, hogy beazonosítanak, és akkor minimum börtönbe kerülök.

Mit érzett, amikor eljutott Önhöz a szabadságharc leverésének híre?

• Boldog voltam, hogy vége van az öldöklésnek.

Amikor először beszélt arról, hogy aktív szereplője volt az 56-os szabadságharcnak, hogyan fogadták a szavait?

• A 60-as évek közepe táján meséltem el először barátoknak, hogy részt vettem a forradalomban, akik ezt kételkedve fogadták, mivel apró termetem miatt elképzelni sem tudták, hogy valaha is puskával a kezemben harcoltam.

Említette, hogy kíméletlen harcok folytak, amit idegileg már nem bírt elviselni. Van-e valami, amire viszont szívesen emlékszik a forradalom idejéből?

• Elevenen emlékszem egy 20 év körüli fiatalemberre, akit csak Falábú Jancsinak hívtunk, mivel a hiányzó fél lábát egy faláb pótolta. Ő volt az összekötőnk, vitte a híreket egyik helyről a másikra, kapualjból kapualjba. Amikor hallottuk a kopogó lépte-

ket, tudtuk, hogy ő jön. Örültünk neki, szerettük őt. Nagyon bátor volt, igazi hős. Ma szobor őrzi az emlékét a Corvin közben. Ezen kívül nem tudok meghatottság nélkül gondolni a sorainkban harcoló rengeteg gimnazistára. Olyan bátor, lelkes fiatalokat én még nem láttam. Nagyon sokan közülük életüket áldozták a magyar szabadságért. Wittner Mária, ma parlamenti képviselő is ott harcolt a Corvin közben.

Ezeket hallva az ember elfogódva gondol népünk hősiességére, aminek már annyiszor tanujelét adta. Ugyanakkor történelmi tény, hogy alig pár évvel az elbukott forradalom után a magyar nép jelentős része, - 1956 szellemiségét szinte teljesen föladva, - engedelmesen belesimult a Kádár-rendszer gépezetébe. Mivel magyarázható ez ön szerint?

• Félték az emberek. A megtorlás nagyon kemény volt, még ha ez kifelé nem is látszott mindig. Mindenki hallgatott, mint a sir. Mi 56-osok is azt tartottuk, hogy hallgatni arany. Valószínűleg a kudarcélmény és a félelem vezetett oda, hogy az emberek beletörődtek a megváltoztathatatlanba.

A rendszerváltás óta szabadon lehet beszélni 56-ról. Azóta évről-évre itt Táton is ünnepélyesen megemlékezünk az 1956-os forradalomról és szabadságharcról, és úgy tűnik, ahogy telnek az évek, mind többen vesznek részt a megemlékezéseken. Jelzi ez, hogy az emberek egyre inkább magukénak érzik 1956 forradalmi eseményeit, és bizakodásra ad okot, hogy azok az eszmék, melyeket önök a zászlajukra tűztek több mint fél évszázaddal ezelőtt – szabadság, igazságosság, becsület, tisztaság, hűség – végre utat törnek, és ha nem is a mi nemzedékünk, de a bennünket követők életre váltják azokat. Oszítja ezt az optimista vélekedést Kati néni?

• Igen, magam is optimista vagyok. Azáltal, hogy ma már nyíltan beszélhetünk az 56-os forradalomról, lehetővé válik, hogy az utókor is jobban megismerje azt. Nagyon jól esik, amikor 56-os sírok, emlékhelyek koszorúzásakor felelevenítik az egykori eseményeket, és nem azt kell látnunk, hogy a feledés porába hullik minden.

56 éve 56

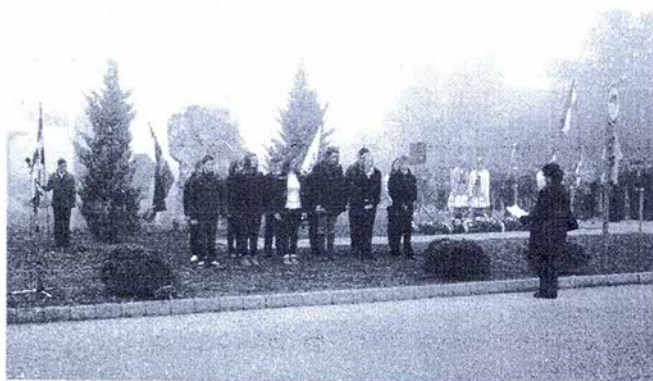
Október 23-án, az 56-os forradalom emléknapján, Táton a CBA áruház előtti téren, idén is ünnepi megemlékezést tartottak az önkormányzat szervezésében. Az ünnepség első felében a táti általános iskola diákjai emlékeztek meg az 56 évvel ezelőtti eseményekről, ezt követően az iskola igazgatója, *Filip Csabáné* mondott ünnepi beszédet, s végül önkormányzati, egyházi és civil szervezetek koszorúzással rótták le tiszteletüket a forradalom hősei előtt.

Az ünnepi beszédben többek között elhangzott: a forradalmat kirobbantó szikra után jött a fény, mely elfedte a félelmet, tenni akarássá változtatta a lemondást, melynek köszönhetően a forradalmárok lelkesedve vállalták a kilátástalan harcot is, mert a lelkük mélyén tudták, hogy jó célra tették fel az életüket.

A forradalmat leverték, de nekünk emlékeznünk kell a megnyomorított hősökre, a kettőtört életekre is, mert az nem lehet, hogy akik jó célért indultak, azok ne nyerjék el méltó jutalmukat, - legalább az utókor tiszteletét és megbecsülését.

1956-ban mi mutattunk példát a világnak, az egész emberiségnek szabadságszeretetről és önfeláldozó hazafiságból.

Az ünnepség szónoka kifejezte meggyőződését, hogy az élet még tartogat nagyszerű dolgokat a magyarság számára.

"Aki nem volt ott, semmiféle költői képzelőerővel, forradalomért lüktető szívvel, akár lángelmével sem tudhatja felfogni, mi volt ez. Én sem tudtam volna előre elképzelni, hogy milyen ez a boldogság, amivel az ember járt Budapest utcáin - mert nem ismertem, egyszerűen fogalmam sem volt róla, hogy van ilyen boldogság....A rongy, a talán túlságosan ronggyá vált élete - senkinek sem drágább, mint a haza absztrakt becsülete. Lásd meg az arcokat, vegye észre rajtuk a megkönnyebbült nyugalmat! Mert ez a döntő: nem bátor elszántság, nem hősiesség, hanem ez van a szemükben: boldog megkönnyebbülés. Mennek együtt vagy külön, mély, holdog nyugalommal neki a tankoknak, a rájuk célzott ágyúknak, gépfegyvereknek. Semmi nem drágább nekik, mint a visszanyert emberi méltóságuk." - Ottlik Géza

Betiltott pénznyelő gépek

Fontos törvényt fogadott el a magyar országgyűlés október 2-án: sürgős eljárásban megtiltotta a játéktérmekek és az elektronikus kaszinók működtetését. A cél az, hogy a hátrányos helyzetben lévők többé ne dobálják a játékgépekbe a pénzüket. Üdvözlendő a döntés. Magyarország erkölcsi megújulásának egyik újabb fontos állomása.

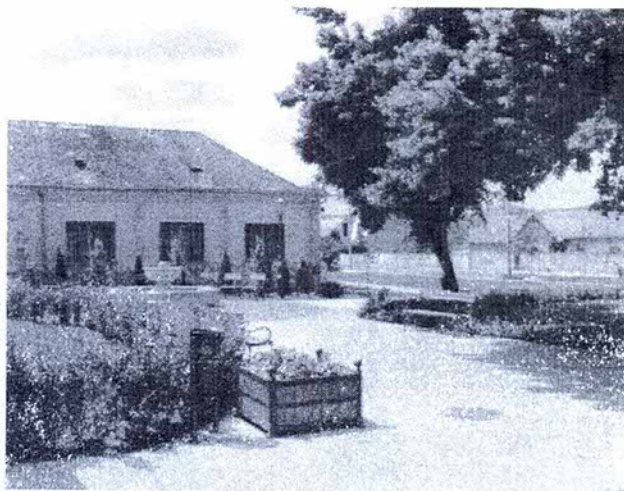
Virágos Magyarországért Virágos Tátért

A *Virágos Magyarországért* verseny immár csaknem két évtizede Magyarország legsikeresebb környezetszépítő versenye. A vetélkedőnek minden évben vannak kiemelt témái. 2012-ben, a tavalyi évhez hasonlóan, ismét a település főterének rendezettsége, növényekkel való díszítése, az épített környezettel való harmóniája került középpontba. (A jövőben nagyobb hangsúlyt kívánnak fektetni az értékek, az őshonos flóra és fauna megőrzésére.) A megmérettetésre önkormányzatok nevezhetnek be. A verseny szervezéséhez a Magyar Turizmus Zrt. biztosítja a működési hátteret.

A verseny az évek során valóságos mozgalommá lett, és egyben sajátos összekötő kapocs Európával, mivel a magyar megmérettetés része a 12 európai országot átfogó *Európai Virágos Városok és Falvak Versenyének*. Az elmúlt két évtized alatt negyvennégy magyar település vett részt az európai versenyben, igen szép eredménnyel: 7 arany-, 17 ezüst-, 10 bronz-, és 10 európai érmet nyerve.

A verseny elismerését jelenti, hogy Magyarország miniszterelnöke, Orbán Viktor ebben az évben is két települést, egy várost és egy falut részesít elismerésben. A verseny fődíja Magyarország képviselője a 2013. évi Európai Virágos Városok és Falvak Versenyében.

Idén Tát is benevezett a vetélkedőre, a nemrég fölújított Hősök terével. A táti önkormányzat fontosnak tartja, hogy a verseny célkitűzései helyben is megvalósuljanak: a zöldterületek létrehozása, a műemlékek védelme, a környezetvédelmi szempontok figyelembe vétele Tátnak is érdeke. Az önkormányzat ugyanakkor azt is szeretné, ha a táti polgárok továbbra is tevékenyen részt vennének a község szebbé tételében. Mivel itt nem csak közterekről van szó, hanem magánterekről is, a község vezetése nem kíván beszélni abba, hogy ki milyen formában – milyen virágosítással, milyen zöldesítéssel – járul hozzá a lakókörnyezete szépítéséhez, a kérés csupán annyi, hogy ki-kik lehetőségeihez mérten gondolja, ápolja a környezetét.

Tát is benevezett a vetélkedőre, a nemrég fölújított Hősök terével

Azzal a nem titkolt szándékkal, hogy minél többen ösztönzést kapjanak a környezetünk kulturáltabbá tételéhez, Káta Ferencné kezdeményezésére a *Táti Helytörténeti és Értékmentő Alapítvány* a helyi Önkormányzattal együtt

2011-ben községi környezetszépítő versenyt hirdetett. Létrehozott egy kilenctagú bíráló bizottságot, mely az elmúlt év minden hónapjában bejárta a települést, a későbbiekben pedig a látottak alapján kiválasztotta azokat a háztulajdonosokat, akiket díjazásra érdemesnek ítelt. Tavaly év végén kerültek kihirdetésre a díjazottak nevei: Bányai Katalin, Bottlik Anett, Cseri Sándorné, Cs. Kiss Gábor, Dlabik Jánosné, Emmer Melinda, Erdei Imréné, Győri Zsoltné, Horváth Józsefné, Jászberényi Mónika, Kálmánné Csenteri Erika, Keil Andrea, Kirsch Rudolfné, Kovácsné Rózsavölgyi Anikó, Kósa Istvánné, Lalus Zoltánné, Mechler Katalin, Páldi László, Pelikán Lászlóné, Rózsahegy Gabriella, Rózsavölgyi Károly, Szabóné Pintér Szilvia, Szilágyiné Baumann Ildikó, Tischner Józsefné, Vincze Zoltán. Valamennyi díjazott emléklapot-, egy a ház falára kihelyezhető kerámiadísz-, és 5000 Ft értékű növényvásárlási utalványt kapott. A díjátadásra ez év áprilisában került sor. A kerámiadísz Drexler Noémi fazekasműhelyében készült, a vásárlási utalványt részben a szomori Barack-virág Kft., részben a táti Önkormányzat adományozta.

A 2012. évi táti környezetszépítő verseny folyamatban van, eredményhirdetés várhatóan idén karácsony táján lesz.

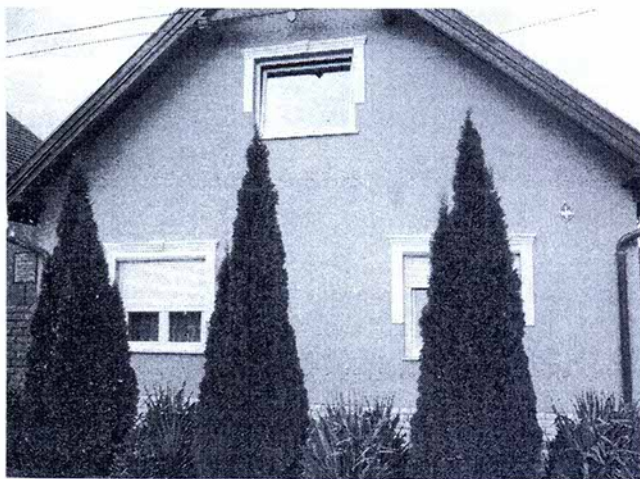
A verseny szervezői úgy vélik, hogy a program sikerének egyik kulcsa a lakossággal történő folyamatos kommunikáció, ezért együttműködési szerződést kötöttek az *organikuskert.hu* weboldallal is, ahol a község lakói folyamatosan nyomon követhetik a Virágos Tátért verseny-mozgalom alakulását.

Keil Andrea a díjazottak egyike. Párjával, Székely Imrével örömmel fogadták az elismerést. Több éve időt és energiát nem sajnálva alakítják, gondozzák a lakóházuk környezetét, nem csak az udvart, de az utcafrontot is. A ház előtti járdarészt és a kocsibeállót saját költségen viacolor kövekkel burkolták le, a járda és az úttest közötti kertsávot gyönyörű tuják díszítik. Mindez szépen harmonizál a ház frissen tartott utcai homlokzatával, a sötétbarnára mázolt fakapuval.

Imre és Andrea szeretnek a természettel összhangban élni. Igyekeznek úgy alakítani a portájukat, hogy az otttartózkodás mindig pihentető legyen. Az udvar, a kert valóban kellemes látványt nyújt.

a házra kihelyezhető
kerámiadísz

a járda és az úttest közötti kertsávot gyönyörű tuják díszítik

Keil Andrea és Székely Imre a lakóházuk udvarán

Helyesbítés

Lapunk ez év augusztusi számában "Megemlékezés" című írásunk az 1942-es tokodi bányaszerencsétlenséggel kapcsolatosan megemlíti, hogy a robbanásnak 51 halálos áldozata volt - túlnyomórészt tokodiak haltak meg, de két táti bányász is ott lelte halálát a fölrobbant Erzsébet-aknában. Sajnálatos módon az írásból kimaradt, hogy Mogyorósbányáról is voltak áldozatok. Mogyorósbányának 13 halottja volt a szerencsétlenségben. Egy korabeli újság szerint: "Mogyorósbányán délután öt órakora ravatnál ott állt a község minden tagja, öregje és fiatalja, és könnyes szemmel vett búcsút az örökre elnémult szorgalmas családfenntartóitól..." Elnézést kérünk Olvasóinktól, amiért a tudósításban nem tettünk említést a mogyorósbányai áldozatokról.

A harmadik

Valamit kérnek tőled. Megtenned nem kötelesség.

Mást mond a jog, mást mond az ész.

Valami mégis azt kívánja: Nézd, tedd meg, ha teheted!

Mindig arra a harmadikra hallgass, mert az a szeretet!

Messzire mentél. Fáradt vagy, léptél százat.

Valakiért még egyet kellene, de tested, véred lázad.

Majd máskor, nyugtat meg az ész, és a jog józanságra int.

De egy hang azt súgja megint: Tedd meg, ha teheted!

Mindig arra a harmadikra hallgass, mert az a szeretet!

Valakin segíthetnél. Joga nincs hozzá, nem érdemli meg.

Tán összetörte a szíved. Az ész is azt súgja: minek?

De Krisztus szenvedhet benne.

És a szelíd hang újra halkán kérlel: Tedd meg, ha teheted!

Mindig arra a harmadikra hallgass, mert az a szeretet!

Oh, ha a harmadik egyszer első lehetne,

és diktálhatna, vonhatna, vihetne!

Lehet, elégnél hamar. Valóban, esztelenség volna.

De a szíved békességről dalolna, és míg elveszítenéd,

bizony megtalálnád az életet.

Bízd rá magad arra a harmadikra, mert az a szeretet!